

de verwachtingen zal voldoen. De Huis te Manpad moet het sapanhout dat op Sumbawa gekapt klaar ligt, meenemen, niettegenstaande de voorraad daarvan en het verbod om van dit verfhout voor 1764 en 1765 iets te rooien. Dit is nodig om de schulden van de vorsten op dit eiland, die tijdens de ongeregeldeheden gemaakt zijn bij de expeditie tegen de Baliërs, van f 14.595 te kunnen innen. Na aftrek van 20 slaven, die door Boni zijn geleverd, bedragen de achterstallen f 32.085,-. Er is speciaal bevolen dat wat er na aftrek van de scheepslading sapanhout door de vorsten op Sumbawa nog onvoldaan is, [fol. 1534] in mannelijke slaven te laten leveren. Dat sapanhout waarvan het in 1765 en 1766 opnieuw zal worden verboden om het te kappen, mag niet meegerekend worden. Boni en Buton moeten eveneens hun schulden in slaven aflossen. Afgezien van f 4623, die in de bovengenoemde schulden zijn begrepen, moet Buton sinds 1755 nog een aanzienlijk bedrag betalen voor het kapen van het schip Rust en Werk. Het bestuur moet die slaven op de beste wijze zien te krijgen, daar de burgers in een rekest aanvoerden dat ze anders door de dure levensmiddelen de leveranties niet kunnen uitvoeren. Het verleden jaar bedroegen die 272 slaven t.w.v. f 19.584,-. De burgers drongen erop aan dat de prijs van rsd 60,- tot rsd 70,- verhoogd zou worden, waarvan de helft in nieuw Nederlands payment. Het laatste is toegestaan met aanvulling door verstrekking van rijst voor rsd 40,- het last naar rato van het aantal slaven door ieder geleverd. [fol. 1535] Het verzoek om verhoging van de prijs is afgewezen en het bestuur is opgedragen om slaven die de inlandse vorsten voor de aflossing van hun schulden leveren, op de bestelling van 300 slaven voor 1765 in mindering te brengen. De burgers moeten bewogen worden betere slaven te leveren. Naast de genoemde 272 slaven, waarvan 20 mannen en 7 vrouwen nog niet zijn aangekomen, heeft Makassar in 1763/64 aan Banda 60 last rijst geleverd. Door het verongelukken van de Zeelie bij het eiland Caijdoepa was daar op Banda gebrek aan. Om die op te halen was er een sloep gestuurd, waarmee ook de geborgen geldkisten en papieren van de Zeelie zijn meegenomen. Bovendien zijn uit de Zeelie gered: de bemanning, wat beschadigde textiel, die voor f 773 is verkocht, de scheepsboot, 6 draaibassen en 258 baskogels, die allen te Makassar zijn aangehouden, en tenslotte enige goederen van weinig belang, die het bestuur naar Batavia heeft gezonden. [fol. 1536] Ten overstaan van de advocaat-fiscaal hebben het hoofd van Compagnies zeemacht Houtingh en enige maritieme experts de journalen van de Zeelie onderzocht. Enige verklaringen en papieren die te Makassar bij het onderzoek over het vergaan van het schip zijn opgesteld en naar Batavia zijn gestuurd, werden eveneens aan de advocaat-fiscaal overhandigd. Hoewel het gedrag van de gezagvoerders zeer verdacht lijkt, heeft de advocaat-fiscaal geen beschuldiging tegen hen ingebracht. Daarom is op 24 augustus 1764 besloten hun gage weer te laten doorlopen en het bestuur te Makassar te bevelen om te proberen wat op Caijdoepa geroofd werd vanuit de Zeelie, van het hof van Buton terug te krijgen en om van de radja van Caijdoepa genoegdoening te eisen voor het niet verlenen van hulp. Om het gebrek aan duiten te Makassar op te vangen, mag het bestuur zoveel van deze munt uit Banda bestellen, als het in 1765 en 1766 nodig zal hebben. [fol. 1537] De vier vaten die reeds uit Batavia werden gezonden, moeten daarop in mindering gebracht worden. Ook zijn er 90 militairen gestuurd. Personalia. Tot resident te Bima is de boekhouder Bakker aangesteld, die, omdat hij zich zeer verdienstelijk heeft gemaakt als resident te Saleyer en bij de recente expeditie op Sumbawa, ter bevordering tot onderkoopman wordt voorgedragen. Daar hij te Bima alles in wanorde heeft aangetroffen, heeft hij wel aanmoediging nodig. Verder wordt verwezen naar de brieven uit Makassar van 10 en 31 juni, en 15 oktober 1764, de vergadering van 23 november, en de brieven naar Makassar van 30 januari, 5 mei, 18 juli, 31 augustus, 1 september en 28 november 1764.

BANDJARMASIN

[fol. 1538] De Oranjeboom is in april naar Bandjarmasin vertrokken en in juli 1764 teruggekeerd zonder peper. Daarvan is helaas dit jaar nog geen korrel ontvangen. De Oranjeboom vertrok op 16 augustus voor een tweede tocht via Semarang om daar de nieu-